

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St. Winnipeg, Man., Canada
Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

РІК XIII. Ч. 85 (1603). ЧЕТВЕР, 16 ЛИПНЯ 1931. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, JULY 16, 1931. No. 85 (1603). VOL. XIII.

ПРОТЕСТУЙТЕ ПРОТИ ЗАБОРОНИ МІТІНГІВ НА МАРКЕТ СКВЕР

Нарешті капіталістична кляса у Вінніпегу з фашистським мейором Вебом на чолі рішила заборонити робітничі мітінги на Маркет Сквер. Це рішення зроблено на спеціальному засіданні 16 алдерменів, що відбулося в офісі мейора в понеділок вечором. Воно має бути затверджене на регулярнім засіданні міської ради в слідууючий понеділок вечором, дня 20 липня.

Ця заборона звернена проти Краєвого Товариства Безробітних, Комуністичної Партії та інших революційних робітничих організацій, що влаштовують свої мітінги на Маркет Сквер. Вона зовсім не відноситься до соціал-фашистів з т. зв. Одної Великої Юнії, ані до "соціалістів" типу Армстронга.

В заяві мейора Веба для преси виразно сказано, що "іншим організаціям" буде дозволено вживати Маркет Сквер на мітінги. Мало того, Веб стає в обороні тих "інших організацій" перед комуністами. Він каже, що "комуністи перешкадали іншим групам громадян, які бажали відбувати мітінги на площі, й не допускати їх до цього, коли відбувалися їх власні мітінги". Отже Веб сам признає, що одною з причин, чому забороняється мітінги безробітних на Маркет Сквер, є те, щоб соціал-фашисти могли відбувати свої мітінги без перешкод з боку безробітних.

Як на глум над безробітними, мітінг алдерменів рішив запропонувати міській раді, щоб у майбутньому всі мітінги безробітних і робітничих революційних організацій відбувалися на розі вулиць Гітінс і Кінг, яке то місце своїм положенням зовсім не надається на публічні робітничі мітінги. Але навіть і в тім місці, як каже Веб, буде дозволено скликати мітінги, якщо робітники дадуть запевнення, що буде втриманий "закон і порядок". Рішено також, що на кожний мітінг робітники мусять брати дозвіл від шефа поліції 12 годин наперед, чого ніде не практикується в цілій Канаді.

З поглибленням економічної кризи і зростом безробіття капіталістична кляса Канади, замість дати безробітним працю або повне утримання, збільшує поліційний терор і заборону безробітним навіть домагатися праці або хліба, а на ді домагання вона відповідає поліційними клобами. Вона забороняє робітникам збиратися на мітінги й касує всяку свободу слова і зібрань, про яку так часто вона любить говорити.

Та всякі заборони й білий терор не припинять боротьби безробітних і цілої робітничої кляси, а навпаки, ще скріплять її. Робітники не здадуть своїх позицій, але ще з більшим завзяттям поведуть боротьбу за свободу слова і зібрань, за працю або повне утримання. В цій боротьбі повинні взяти участь усі робітники, як безробітні, так і ті, що працюють, бо це актуальна справа цілої робітничої кляси.

Мітінги безробітних для заперестування проти згаданої заборони відбудуться на Маркет Сквер в четвер вечором (сьогодні) і в слідууючий понеділок вечором, дня 20 липня. В понеділок вечором делегация від безробітних піде на засідання міської ради з протестом проти цієї заборони. **Робітники Вінніпегу! Виходьте масово на ці мітінги й заперестуйте як найбільш рішучо проти депресивних у Вінніпегу — проти заборони робітничих мітінгів на Маркет Сквер!**

СУТИЧКА МІЖ БЕЗРОБІТНИМИ Й ПОЛІЦІЄЮ В КОНКРЕЙН, ОНТЕРІО

Депеша до капіталістичної преси з Садборі, Онт., від 13 липня повідомляє, що під час походу безробітних у Конкрейн, Онт., прийшло до сутички з поліцією, в якій поранено одного полісмена.

Демонстрація була влаштована на знак протесту проти видавання нужденної допомоги для безробітних провінціоальною поліцією, яка робить це в імєні уряду й муніципалу.

Безробітні дуже обурилися тим, що якийсь буржуй пробував переїхати автомобілем через вулицю, якою переходив похід безробітних. Робітники не хотіли пропустити автомобіль і почали кидати на нього чим попало, при чім і ді сталося полісменові, який став на оборону переїзджуючого.

ЛІВІ ПРОФСПІЛКИ В МАДРИДІ ПРОГОЛОСИЛИ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК

МАДРИД, Іспанія, 9 липня. — Сіндікато Уніко, об'єднання лівих еспанських профспілок, проголосило генеральний страйк у Мадриді на понеділок, то є в день, коли відкривається перша сесія установчих зборів. Напередодні з'їзду соціалістичної партії, що має відкритися завтра в Мадриді, центральний комітет партії оповістив, що соціалісти будуть далі підтримувати тимчасовий уряд та його проект нової конституції.

Робітники електричної компанії, рішили вийти завтра на страйк в симпатії до страйку-

Около 200 делегатів та делегатов на 12-ім З'їзді ТУРФДім

З'їзд відбувається в часі загострених клясових боїв. — ТРЕБА ЩЕ БІЛЬШЕ ЗВЕРНУТИ МАСОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИКІВ І БІДНЯЦЬКИХ ФАРМЕРІВ НА ШЛЯХ КЛЯСОВОЇ БОРОТЬБИ!

ВІННІПЕГ, 14-го липня. — В часі великої економічної кризи, що охопила цілий капіталістичний світ і виявляє повне банкруцтво капіталістичної системи, в часі постійного зросту безробіття й побільшення злиднів робітничої кляси, в часі загострення клясових боїв та посиленого терору буржуазії проти трудящих — збирається на свої наради 12-ий З'їзд Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім та з'їзди інших масових українських робітничих організацій.

Цей з'їзд має бути історичним, переломовим. Він має ще більше спрямувати наші масові організації на шлях клясової боротьби, він має започаткувати нову еру в роботі наших організацій, щоб українські робітники й бідняцькі фермери в Канаді, разом з цілою канадською робітничою клясою, повели боротьбу за остаточне повалення капіталізму і встановлення влади робітників та бідняцьких фермерів.

Самий з'їзд ТУРФДім відкривається завтра, а в понеділок і сьогодні відбувалися

конференції Секції Молоді й Жіночої Секції ТУРФДім. На з'їзд прибуло около 80 делегатів, 30 делегатов Жіночої Секції, 32 делегати й делегатки Секції Молоді та більше як 10 братніх делегатів. Разом з організаторами й членами центрального комітету у з'їзді візьме участь близько 200 делегатів.

Делегати й делегатки заступать робітників і бідняцьких фермерів та робітничу й бідняцько-фермерську молодь в цілій Канаді — від Сідні в Ню-Віст до Ванкуверу у Британії Колумбії.

Жіночу Секцію на шлях клясової боротьби

Конференція Жіночої Секції, що відбувалася через два дні, позначилася своїм виразним клясовим характером наради. Вона була проведена по лінії політичної й економічної боротьби канадської робітничої кляси. Перший раз в історії Жіночої Секції всі делегатки брали активну участь в дискусії та з великим ентузіазмом переводили ухвали й резолюції, про те, щоб спрямувати українське працююче жіноцтво в русло загальної клясової боротьби в Канаді.

В конференції взяло участь 30 делегатов. Доповіді по різним питанням виголосили т-ки

Мойсюкова, Сидорова та тов. Ленартович. Привіт від Жіночого Департаменту Комуністичної Партії та від Політбюро партії виголосив тов. Сем Кар, якого промову делегатки прийняли бурливими оплесками.

Обмежуючися на цім місці до коротенького огляду конференції, треба згадати про такі головні вирішення:

Головну увагу звернено на організацію неорганізованих робітничку та ухвалено в цій справі відповідну резолюцію. Рішено брати активну участь в страйках та давати їм всяку допомогу.

Ухвалено протести проти депортації робітників чужинського походження та проти заборони імпорту радянських продуктів до Канади.

Рішено давати допомогу політичним в'язням в Канаді й інших капіталістичних країнах, де шаліє фашистський терор.

Рішено вислати привіти вільним трудящим жінкам на Радянській Україні і в цілій Радянській Союзі та привіт революційному жіноцтву на Західній Україні, що томиться під фашистським режимом Пилсудського.

Секція Молоді мала успішну конференцію

Четверта Всекраєва Конференція Секції Молоді ТУРФДім, що відбулася 13 і 14 липня ц. р. в Українському Робітничому Домі у Вінніпегу, багато різнилася від всіх трох попередніх конференцій Секції Молоді. Попередні конференції були мертві, не ділові і на них молодь обговорювала питання неясно. Цього на сьогоднішній конференції не було. Цього року делегати ділово і рішуче підійшли до всіх справ, широко обговорили їх і винесли ряд важних рішень.

Діловість і рішучість мали місце тому, що конференція радила в повному усвідомленні того, що вона відбувається в часі загострених клясових боїв, в часі зросту капіталістичної кризи, в часі шаленої підготовки імперіалістів до збройного нападу на Радянський Союз.

Всі делегати підчеркували, що в теперішній час існують об'єктивні умови на те, щоби організувати українську робітничу й бідняцько-фермерську молодь і втягнути її до Секції Молоді. Далі, делегати підчеркнули, що в тих розгоряючихся клясових боях молодь мусить відіграти головну роль. Тому саме конференція в основі звертала увагу на такі чотири найголовніші ділянки праці: 1) на реорганізацію й змінення Секції Молоді взагалі; 2) на змінення й поширення праці між широким загалом української трудящої молоді, а головню між імігрантською молоддю; 3) на боротьбу проти буржуазних організацій молоді взагалі, а українських фашистських зор-

крема; 4) на освідомлення нашого членства в дусі революційного світогляду.

Делегати вислухали доповіді т.т. Поповича, М. Короля, Н. Фріда та М. Білінської. Над доповідями розвинулася жвава й боева дискусія, в якій брали участь майже всі делегати. Дискусія була звернена в бік більшовицької самокритики.

В конференції взяли участь 58 делегатів і делегатов від відділів Секції Молоді і три делегати від братніх організацій.

Ця конференція Секції Молоді була дійсно історичною конференцією, СМ, бо вона започаткувала цілковитий зворот СМ до масової праці та до перетворення СМ на дійсну масову організацію української трудящої молоді в Канаді.

В КАНАДІ "СТАБІЛІЗУЮТЬСЯ ЗЛИДНІ", КАЖЕ РАДНИЙ.

СІДНІ, Нова Скошія. — На засіданні міської ради один алдермен заявив: "В цій країні багато говориться про стабілізацію цього і стабілізацію того — перевозових оплат, грошей, пшеничних ринків — але виглядає, що тільки одна річ напевно встановилася, а це — злидні".

В Сідні, як і в Галіфаксі та інших індустріальних центрах Нової Скошії, безробіття відчувається надто гостро. Замасть дати допомогу для безробітних, міська рада рішила перевести спис безробітних.

ПОВНЕ ПОРОЗУМІННЯ В СПРАВІ МОРАТОРІЇ

ПАРИЖ, 6 липня. — Остаточо прийшло до повного порозуміння між Францією та Сполученими Державами в справі односторонньої мораторії на міждержавні воєнні довги й сьогодні підписано тут протокол в цій справі. В протоколі сказано між іншим, що Німеччина не є звільнена на час мораторії від плачення "безумовних річних рат" на підставі плану Понга, але ці гроші мають бути вложені в німецькі залізничні бонди. Франція застерігла собі, що Німеччина мусить ужити виключно на по-

ліпшення свого економічного стану всі прибутки, які буде мати в наслідок мораторії.

УЧИТЕЛІ ЗА ЗВІЛЬНЕННЯМ МУНІЯ Й БІЛІНГСА.

ВАШІНГТОН, 9 липня. — Тут оповіщено вчора резолюцію, ухвалу на конвенції Американської Федерації Учителів, що відбулася недавно в Шікаго, яка домагається звільнення робітничих провідників Томи Мунія й В. К. Білінгса, які були невинно засуджені й сидять довгі роки в тюрмі.

В НІМЕЧЧИНІ ЗАКРИТО ВСІ БАНКИ; БАНК ДАНАТ ПРОВАЛИВСЯ

Щоб рятувати німецький капіталізм від упадку, світовий Банк для Міжнародних Подагоджень у Базелі, що стягає й виплачує воєнні репарації, продовжив кредит для Німеччини в сумі 100 мільйонів доларів на протяг трох місяців. Цей кредит був наданий Німеччині 25 червня і виходить в четвер вечором.

Що положення в Німеччині з кожним днем погіршується і продовження повищого кредиту не зможе його поліпшити свідчить той факт, що деякі банки в Німеччині вже провалилися, а інші уряд приказав закрити на певний протяг часу.

Між банками, що провалилися, є Данатбанк, один з найбільших німецьких фінансових домів. Муніципальний шадничий банк в Гамбургу припинив виплати депозитів, а також це саме зробили муніципальні шадничі банки в Штутгарті, Кельні й інших містах. Вони кажуть, що зробили це "тимчасово".

Рівночасно з провалом Данатбанку вибухли розрухи безробітних в Ессені й Дуйсбургу

проти зменшення їм допомоги. Депеші не подають ближчих відомостей про ці розрухи.

Уряд видав приказ закрити всі банки по цілій країні в понеділок вечором. Вони мають стояти закриті у вівторок і середу.

Також закрито біржі в цілій країні й вони будуть стояти закриті до кінця тижня. Диктаторський декрет Гінденбурга, на підставі якого закрито банки, дає право урядові продовжити це закриття на довгий час, якщо цього буде потрібно.

Упадок банку Данат спричинив закриття Меркусбанку у Відні та інших банків закордоном, як про це свідчать депеші до капіталістичної преси, що їх подаємо понижче.

БЕРЛІН, 13 липня. — Депеша з Кельну до газети "Тегебляйт" каже сьогодні, що аїстка про закриття банку Данат спричинила вибирання всіх депозитів у Кельні. Адміністрація проголосила закон, яким обмежує вибирання ошадностей до 300 марок.

ЗАКРИВАЮТЬ БАНКИ В ІНШИХ КРАЇНАХ В НАСЛІДОК КРИЗИ В НІМЕЧЧИНІ

БУДАПЕШТ, Угорщина, 14 липня. — Уряд видав сьогодні розпорядок закрити всі банки по цілій Угорщині. Вони будуть закриті до п'ятниці. Декрет уряду має на меті не допустити до паніки й "утечі" капіталу закордон, як це мається тепер справа в Німеччині. Цей крок підприято на безпосередню пораду (читай приказ) з Банку Міжнародних Подагоджень у Базелі.

ВІДЕНЬ, 14 липня. — Банк Дачія в Яссах, у Румунії, закритий сьогодні свої двері з дефіцитом на суму одього мільйона доларів.

БРУКСЕЛЯ, Бельгія, 14 липня. — Люксембурські банки рішили сьогодні спендувати марки на біржах через те, що багато німців переходять кордон для закупки закордонної валюти.

БАЗЕЛЬ, Швайцарія, 13 липня. — Др. Ганс Люттер, президент німецького Райхсбанку, прибув сьогодні по полудні аероляном з Берліна й негайно пішов на мітінг директорів світового банку, які чекали на нього.

В той сам час наспіли вісті з Лондону, що британські й американські банки вирішили дати кредит для Німеччини на суму 300 мільйонів доларів.

РІЗНІ ВІСТІ

ВИДАЮТЬ МІЛЬЯРДИ НА ВОЄННУ ПІДГОТОВКУ.

ПАРИЖ, 6 липня. — Як виказує статистика, зібрана французькими бюром Ліги Націй, шість великих імперіалістичних держав — Сполучені Держави, Велика Британія, Франція, Німеччина, Італія та Японія — витратять в цім році 2 мільярди 337 мільйонів доларів на воєнні зброєння. Сполучені Держави, хоч і мають зі всіх згаданих країн найменшу регулярну армію, видають найбільше на воєнну підготовку.

СТРАЙКЕРІ ПРИМУСИЛИ ФАБРИКАНТІВ ДО УГОДИ.

ЛІЛЬ, Франція, 6 липня. — Страйкуючі текстильні робітники в округах Рубе й Туркоан добилися угоди з 94 самостійними фабрикантами, в наслідок чого 52,000 робітників має повернутися сьогодні до праці. Страйк проти підприємців, об'єднаних у товариство текстильних фабрикантів, триває далі.

ВИСЛІД ПАРЛЯМЕНТАРНИХ ВИБОРІВ НА УГОРЩИНІ.

БУДАПЕШТ, Угорщина, 8 липня. — Остаточний вислід парламентарних виборів на Угорщині показує, що урядовий блок здобув 193 мандати, то є 17 менше, як мав у попереднім парламенті. Буржуазні опозиційні партії, включно з соціалістичною, здобули 31 мандатів, з чого на соціалістичну фракцію припадає 14.

ВИЗІДТИ БІЛЬШЕ ІМІГРАНТІВ, ЯК ПРИЗВИТИ.

ВАШІНГТОН, 30 червня. — Як повідомляє генеральний комісар іміграції, число імігрантів, яких допущено в травні, було значно менше, ніж число чужинців, що виїхали за той час із Сполучених Держав. Протягом травня 1930 року іміграція зменшилася на 80 відс. У травні ц. р. допущено 3,799 імігрантів, а за той час виїхало з Америки 5,616 осіб. У травні минулого року прибуло 19,914 імігрантів.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

Чому депортують робітників з Канади до Польщі

Поставивши це запитання, треба передити, як шукати на него відповіді, поставити це одне — додаткове, а саме; і чому Польща в цьому співробітничала з Канадою?

На перше запитання відповідь буде: бо в Канаді економічна криза, безробіття, бунти безробітних, які домагаються праці або хліба.

Але й в Польщі економічна криза, там також безробіття, там робітники ще більше й гостріше бунтують, як в Канаді, атакуючи склепи з поживою, міські ради, там поліція не тільки бе безробітних на демонстрації, але й розстрілює їх.

Проте Польща погоджується на депортацію безробітних з Канади до неї і не тільки погоджується, але польський консул допомагає канадському урядові своїми послугами в цій роботі.

Чому? А ось послухайте:

Від 1923 року збанкрутована Польща збудувала в себе 4 великих заводи, що виробляють гармати, 2 величезних заводи, що виробляють карабіни, 4 заводи, що виробляють різне військове знаряддя, 5 заводів, що виробляють аероплани, мотори, броневики, тенки й ін.

Спитаєте: за чи гроші збанкрутована Польща збудувала ці заводи? Не Польща їх збудувала, але велика французька мілітарна спілка Шнайдер—Крезо, яка має величезні військові заводи у Франції.

Хемічну індустрію, індустрію трійливих газів Польща також збудувала і на Шлезку (розширила захоплену німецьку фабрику) і в Мостиці, коло Тарнова (в Західній Галичині), яка коштує 100 мільйонів злотих.

Ці військові фабрики Польща будує в Західній Галичині і в західній частині Польщі, подальше від радянського кордону.

Другий центр військової індустрії — це Варшава і її околиці. Тут положені фабрики карабінів, амуніції, моторів для аеропланів.

СТРАТЕГІЧНІ ШЛЯХИ Й МІЛІТАРИЗАЦІЯ НАСЕЛЕННЯ.

90 відсотків нових залізниць і брукованих шляхів збудовано останніми роками на схід від Висли — і всі вони є стратегічні, військові. Ними повязано Зах. і Сх. Галичину з Волиню — ось ці шляхи: Радом—Кельці—Краків—Тарнів; потім Вільна—Барановичі; Волинь—Східна Галичина.

Будувала їх Польща за французький капітал і примусовою працею бідняцького селянства. Та сама французька спілка Шнайдер—Крезо переперала залізницю з Горішнього Шлезку до Гдині, а за це дала Польщі один мільярд франків позички.

Польща тепер увяла собою цілковитий військовий табор. Її армія трета по величині в Європі. Крім регулярної армії у неї є різні військові й піввійськові організації: "Спуджа леґіонерув", "Стшелен", "Спуджа повстанців", "галерчики", "доброрчки", "Сокол" і ін. Є діточі й жіночі військового типу організації. Зараз в Польщі обговорюється запровадження обов'язкової військової служби для жінок.

Учні в школах проходять військові вправи й стрільання. Цей державний апарат, всі буржуазні партії і соціал-фашистські зміцнюють й поширюють військовою підготовкою. Як сказав один з польських провідників II Інтернаціоналу: "Ми є гарячими прихильниками загального воєнного навчання. Я вважаю, що дуже мало людей у нас підготовляються до війни".

МОЛОДЬ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН НА ПЕРШИЙ ВОГОНЬ.

В Польщі є майже 40 процент населення національних меншин, а це значить, що в польській армії повинно бути коло 40 процент українців, білорусів, німців, євреїв і т. ін. На ділі справа мається навпаки, в польській армії є більший процент жовнірів з національних меншин, де місяцями, головню на заході, доходять до 60 процент.

Шож Польща робить, щоб втримати між тими жовнірами військовий патріотизм? Для цього вона вишукує усякі засоби: українців та білорусів посидіє на Шлезк, Познань, німців та інших — посилає на західній кордон. А надто добиває вона угоди з буржуазією національних меншин, яка служить польській шляхті. По усіх тих військових частинах, де є велике число українських жовнірів — Польща має петлюрівські ячейки, петлюрівських офіцерів; там, де є білоруські жовніри — вона має ячейки бандита Булак-Балаховича.

Проти кого це спрямовано? Проти Радянського Союзу. За яку ціну служать буржуазія національних меншин польській шляхті? За негайну кістку з панського стола й за обіцянку збудувати "власну державу" для петлюрівців і ундівців над Дніпром, для білоруських білобандитів — захоплення Мінську і т. д.

Ось чому голова українського католицького союзу Дешикевич забув, де є кордон між Польщею а Західньою Україною, ось чому єпископ Хоминич лише пастирсько-бандитські листи про вірність до Польщі та чому ундівці, радикали та соціал-демократи закликають з підсудочниками чорну каву.

СПІЛКА КАНАДСЬКОЇ БУРЖУАЗІЇ, ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ Й ЖОВТЮБЛАКІТНИКІВ ПРОТИ ТРУДЯЩИХ.

А подивіться в Канаді? Яка мета отих коновальцівських піввійськових організацій, що нужденними гуртками розспіналися по Канаді? Мета — стати тими ячейками, докола яких на випадок війни проти СРСР можна б організувати українські батальйони на війну "за збудування власної держави" над Дніпром, тобто на війну разом з польською армією і під польським командуванням проти Радянської України.

Маденський, але яскравий "випадок": півтора тижня тому назад вінігеська "стрілецька громада" влаштувала пікнік, на якому мала фізичні (військові) вправи. На цей пікнік завітав др. Сендзяк, з якимсь відпоручником від мейора Веба. Вони приглядалися цим вправам, хвалили хлопців. Що це за союзники, за братерство?

В Саскатуні приготують загальну депортацію українських робітників до Польщі, і одночасно петлюрівці творять "комітет трох", який має видавати посвідки "благонядожним" горожанам, а хто без посвідки — той не заслуговує ні на роботу, ні на допомогу. А на що ж він тоді заслуговує? На депортацію до Польщі.

А що то за "добродійство" робить польський консул у Вінніпегу, що допомагає депортації робітників, а керівники стрілецької громади заявляють — коли б вже скорше почали депортувати комуністів, то "ми допоможемо".

Ви думаєте, що це випадкова мова? Ні, це мова не випадкова. Це мова спільна, вона має звязки "реальної політики", говорючи мовою жовтублакитних "дипломатів".

Отже депортація українських, білоруських чи такі польських робітників до Польщі — це є постачання гарматного миса польській армії, армії міжнародних імперіялістів у війні проти Радянського Союзу.

Тому ми, організовані українські робітники й фермери, повинні підняти голос протесту проти цих депортацій, змобілізувати довкола них робітників Канади й відбити спільні атаки Бенета й Пилсудського на робітників, виходців з Польщі.

Тому 1 серпня усі ми, як один, повинні стати в ряди проти-воєнної демонстрації, запропостувати проти нової імперіялістичної війни, проти нападу на СРСР, і імперіялістичну війну обернути на війну класову за повний визвіл трудящих і за усунення війни назавжди.

ФАШИСТСЬКИЙ ПАРЛЯМЕНТ В РУМУНІЇ ВИНИВУВ З ПАРЛЯМЕНТУ РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКИХ ПРЕДСТАВНИКІВ

Фашистський парламент Румунії затулює рота представникам трудящих. — Анульовано мандати робітничо-селянського блоку.

Як сповіщають з Букарешту, на першому засіданні румунського парламенту після доповіді мандатної комісії, що ви знала мандати робітничо-селянського блоку за дійсні, колишній член націонал-царяїстичної партії, депутат Шайкару, редактор газети "Курентул", запропонував анулювати мандат депутата блоку Імре під приводом, що він угорський підданый.

Виступ Імре зустрів дикою обструкцією фашистські депутати. Пропозицію Шайкару парламент ухвалив 183 голосами, серед них голосами соціал-фашистів, проти 34 голосів депутатів робітничо-селянського блоку і націонал-царяїстичних.

На другому засіданні парламент, під приводом, що Імре виставлений в усіх списках робітничо-селянського блоку, визнав всі списки блоку за недійсні і анулював усі п'ять мандатів блоку.

Депутат блоку Патраскану намагався виступити і викрити фашистський парламент. На промову накинута чорносопонець Ролгу. Сталася бійка, втрутилася парламентська варта, що витиснула робітничо-селянських депутатів із сали. Частина публіки, що була на галерії, солідаризувалася з робітничо-селянським блоком і компартією та протестувала проти фашистської диктатури.

Як уже сповіщалося, відразу після виборів урядова преса розпочала кампанію за анулювання робітничо-селянських мандатів, для цього охрания інсценувала цими днями "комуністичну змову", в якій, ніби, замішані лідери робітничо-селянського блоку. Із 5 анульованих мандатів робітничо-селянського блоку 2 передано урядові, 1 — націонал-царяїстам, 1 — соціал-фашистам, 1 — партії Авереску.

БЕРНАРД ШОВ ПРО БУДІВНИЦТВО СОЦІАЛІЗМУ В РАДЯНСЬКІЙ СОЮЗІ

Журнал "Джон Бул", змінивши заяву семи видатних англійських діячів про радянський п'ятилітній план, у тому числі й Бернарда Шова (видатного члена англійського письменства).

"Виключення Росії", — пише Бернард Шов, — з кола міжнародної торгівлі було актом сплоти й божевілья від капіталістичних держав — актом, що доводить також, як це показали всі їхні післявоєнні дії, що вони не розуміють своїх власних економічних інтересів.

"Бойкотуючи Росію шаденням терором проти комунізму, вони залишили Росію її власним ресурсам і змусили її рятувати себе, розвиваючи свої фізичні й культурні сили. А тепер ледача, лянна, брудна, забобонна, рабська, безнадійна Росія огидло царату стала енергійною, тверезою, чистою, по-сучасному інтелектуальною, незалежною, розквітлою, некорисливою комуністичною країною".

"П'ятилітній план, — зазначає далі Бернард Шов, — ви-

вершується успіхом, бо кожний чоловік, жінка й дитина знають, що наслідки будуть їм на користь, а не марно витрачатимуть їх ледарі. Вони знають, що оскільки п'ятилітній план дав їм уже — короткий робочий тиждень і вищу зарплатню платню, а також виховні й культурні можливості, про які не мріяли їхні батьки, і цілковите соціальне визнання, як справді організації частини суцільства, він дасть їм короткий робочий день, що означає збільшення дозвілля, щоб використати їхні можливості, це більше піднести свій життєвий рівень.

Такий план неможливий в Англії, або Америці, бо робітники знають, що їхні зусилля означали б лише вищі прибутки ледарям, зменшення тривалості їхнього життя та потогінні умови праці для самих робітників".

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

Боріться проти надходящого нападу імперіялістів на Радянський Союз! Виходіть на вулиці на 1 серпня

ЗАКЛИК ПОЛІТИЧНОГО БЮРА КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КАНАДИ І ЛІГИ КОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ КАНАДИ ДО УСІХ ТРУДЯЩИХ МАС КАНАДСЬКОЇ КРАЇНИ.

Капіталістичний світ є в обіймах найглибшої, найбільше поширеної і вже до цього часу найдовше триваючої кризи, яка будьколи була записана в історії. Окричана "частинна стабілізація" капіталізму, яку так дуже хвалялися соціал-реформісти та інші оборонці капіталізму в 1929 р., провалілася.

Трицять п'ять мільйонів індустриальних робітників в капіталістичному світі є без праці. До них треба додати мільйони мільйонів сільських робітників і так званих робітників в "бідних коніриях". Капіталізм душить величезним нагромадженням товарів, коли в тім самім часі мільйони робітників і бідняцьких фермерів примірають з голоду. Розгортається новий, революційний підйом: Ради в Китаї, національна революція в Індії, буржуазно-демократична революція в Іспанії та назрівання елементів революційної кризи в Німеччині і Польщі. Все це свідчить про загострення революційного положення.

Міжнародні банки та великі індустриальні стрічають майбутнє з отвєртим страхом оповитим чорною тінию. В гострім контрасті до глибокої кризи, яка охопила цілий капіталістичний світ, в Радянському Союзі наступає побідним маршем вперед велике соціалістичне будівництво.

Велика п'ятирічка буде закінчена в 4-ох роках. В продукції нафти і рілничої машинерії Радянський Союз займає перше місце по Сполучених Державах. Радянський Союз вже перегнав Велику Британію в продукції заліза й сталі, а на слідуючий рік він буде третім найбільшим в світі продуцентом заліза й сталі, як також третім найбільшим продуцентом автомобілів, четвертим найбільшим продуцентом гідро-електричної сили і найбільшим світовим продуцентом тракторів.

Соціалістичне будівництво вже обнимає площу далеко більшу, як рілнична площа Франції, Італії і канадських степових провінцій взятих разом. Безробіття ліквідовано і зараз там є дійсний брак робітників. Життєвий рівень підноситься вгору, скорочено години праці. Соціалізм не є вже довше тільки теорією, але могутнім живучим фактом. Нині в сернях робітничої класи в цілому світі існує те переконання, що соціалізм побідив.

Історія є на зворотній точці. Зогинаний і потрясений кризою капіталізм, суфунувши з молодістю і силним соціалізмом, не бачить ніякого іншого виходу крім війни: війни між імперіялістами за новий поділ тої частини світу, яка ще йому залишилася, або спільний імперіялістичний напад на Радянський Союз, шож розбити соціалістичну батьківщину робітничої класи. Вже саме напруження антагонізму між споричами імперіялістичними державами приміщує їх до спільної акції проти Радянського Союзу. Страх перед зростанням соціалізму, страх перед зростаючою силою колоніальної революції на сході і страх перед повстанням робітничої класи, гонить босів до спроб обложити й розбити країну зростаючого соціалізму, шож мало б послужити за вступ до імперіялістичної війни за поділ воєнної здобичі.

І так шалені воєнні плани йдуть вперед. Військові союзи,

гарячкова активність воєнних індустриї в центральній Європі, спільні маневри польської, румунської і французької авіаційної флотії, демонстративні спільні маневри морських сил на Балтійському морі британської, французької і надбалтійських держав, будування стратегічної залізничі вздовж кордонів Радянського Союзу, Владатку до цього всего маємо шетої факт, шож французький генеральний штаб утримує в Букарешті дорадчий військовий штаб, шож зараз проводиться широка протирадянська кампанія під кличем "домпінгу", "реалігійного переселювання", "примусової праці" тощо. Бенетова заборона на ввіз радянських товарів є тільки наслідком міжнародної кампанії за цілковитою економічною блокадою.

Одним з визначних імперіялістичних маневрів, який вказує, як далеко їх воєні приготування пішли, є проголошення мораторії воєнних договір, шож її перевів Гувер, шож є ціною німецької підтримки протирадянських воєнних планів. Це є рішучий удар. Ціна, яку німецька буржуазія вже офірувала за шож "допомогу", "західна орієнтація". Це майже доповнило "залізний обруч" вказує на величезні спроби імперіялізму Сполучених Держав забезпечити для себе відповідну позицію в нападі на Радянський Союз.

Але шож війна проти Радянського Союзу означає війну проти робітничої класи, і тому, шож робітники захоплені побідною соціалізму не будуть добровільно толерувати збройного нападу на Радянський Союз, першим кроком до воєнних приготувань є обниження заробітної плати і немилосердне розбивання робітничих організацій. Клоби, ввизниця і депортація є тою зброєю, при допомозі якої буржуазна "демократія" тримається при владі і при допомозі якої вона пробує розчавити рух робітничої класи. Все це є приготуванням кроком до збройного нападу на Радянський Союз. Імперіялістичний атак на Радянський Союз є спільним імперіялістичним атак на цілу робітничу класу. Розбити Радянський Союз (мрії Чорчила, Бенета, Кокшата), значить розбити центр

опору робітничої класи проти фашистського, реакційного, гнилого, паразитного капіталізму.

Капіталістичний наступ на робітників і незможних фермерів Канади є невіддільною частинною воєнних приготувань до війни проти Радянського Союзу. Не може бути мови про успішний напад на Радянський Союз, кола насамперед не розгромається або не здеморалізується бойових організацій робітників і незможних фермерів.

Зниження заробітної плати, ввизниця і депортація є першим ступенем фашистської реакції, який боси плянують підтримати в шлях забезпечення себе від "клопоту на домашньому фронті". Борьба за оборону Радянського Союзу є в першу чергу боротьбою проти цих річей і боротьбою за будівництво наших революційних організацій.

Робітники і фермери Канади! Ця криза і загальна історична струя, в яку вона впадає, відзначається новим рішучим ступенем в історії. Капіталізм і соціалізм стали перед собою в непримиренім антагонізмі. Одна з цих систем мусить впасти. Чи має бути нею соціалізм? Чи капіталізм зі всіми своїми страхотами і депортацією для мас має вийти побідним ноштом працюючих мас? Це є альтернатива і вона є рішуча. Ми мусимо вибрати один шлях, і цим шляхом мусить бути шлях боротьби робітничої класи, шлях повстання робітничої класи, шож іншого виходу з цієї кризи немає.

Робітники і незможні фермери Канади! Розбийте приготування до імперіялістичної війни проти Радянського Союзу! Боріться проти хвилі зниження заробітної плати і проти погіршування обставин. Боріться за безплатне держання соціального забезпечення від безробіття і проти зростаючого поліційного терору. Виходіть на вулиці в день першого серпня! Зробіть першого серпня днем могутньої демонстрації проти імперіялістичної війни! За оборону нашої соціалістичної батьківщини! За перемогу соціалізму! Політичне Бюро Комуністичної Партії Канади, Ліга Комуністичної Молоді Канади.

ДЕПОРТОВАНИХ КОРМЛЯТЬ В ПОЇЗДІ ЛИШЕ САЛАТОЮ Й ОГІРКАМИ

Порт Артур, Онт. Дня 5 липня товариші в Порт Артур впроваджали до Радянського Союзу одного з наших членів, тов. К. Архіпчука. Тов. Архіпчук приїхав до Канади вже 4 роки тому й до робився до того, шож місячні мільйони власти депортували його до краю. А шож товариші походив з Радянського Союзу, так шудан його й відіслано.

Коли приїхав поїзд, то на станції було вже багато робітників, шож бажали попрацювати з товаришом. Також було заряджено колекту, бо товариші навіть не мав гроша на тютюн.

Іміграційний агент поповнився з тов. Архіпчуком, як з яким злочинцем. Йому сказано було, шож в дорогу до Дні нічого не потрібно, в поїзді одержать все. Одначе, коли його посадили в поїзд, заборонили усім вхходити до його. Деякі "чужинці", шож також були депортовані, виставляли голови й говорили, шож нічого не дають їсти тільки салатую й огірки. Це

говорив, як він себе самий назвав, волинський поїзд. Депортовані до Польщі. Були між ними і цілі родини з дітьми. Багато не можна було говорити за двоє причин, а саме, шож поїзд довго не стояв, а найголовніше, шож сторож, який їхав у поїзді, наказав зараз поїхати ввікна і не говорити. Вертаючись додому, ми злибали людей гуртками, які обговорювали депортацію, кожний висловлюючи інакше. Один з них сказав, шож протягом двох років, як не буде це робити, то будуть депортувати усіх чужинців, а говорив це робітник, який ще не належить до жадних робітничих організацій.

Одначе, я думаю, шож ми повинні всі організуватися і боротися спільно проти депортації чужинських робітників, як також домагатися кращих умов нашого нужденного життя і старатися визволити себе з-під капіталістичної системи.

Безробітний.

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА РАДЯНСЬКА ФІЛЬМА "ЗВЕНИГОРА"

буде висвітлюватися в п'ятницю й суботу, 17-го і 18-го липня по два рази на вечір від 7-ої години почавши в Українськiм Робiтничiм Дoмi у Вiннiпегу.

НАПИСИ НА ФІЛЬМІ В УКРАЇНСЬКІЙ І АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.

Ще й тепер важко оцінити, яке значення має для цілої української культури, а не тільки для кінематографії "Звенигора". Ясно одне, що лише "Звенигорою" наше кіно завойовало собі стає й певне місце в загальному культурно-просвітстві, довело свою здатність творити справжні культурні цінності, зажило серед численних кіл радянської суспільності поваги, як мистецтво, що вміє мислити й прирмушує мислити. "Інституції для торгівлі розвагою гуртом та в роздріб", — адже так звани кінематографію досить широкі кола, і не завжди лише кола буржуазних естетів та чванливців. Кінематографія інших народів досі не мала права на пошту багатомою шедеврами. Українська радянська кінематографія за перший доказ мала "Звенигору". Це був один доказ, але доказ переконливий та разючий.

Цей фільм був складним і багатогранним фільмом. Не фільмом багатого прийомів, методів та засобів передачі думки, що хвилювали творця, вклав О. Довженко в свою картину. Наче через димку етодіт показав він ділову легенду про прихід варягів, мислим іронічним усім творця, зафарбуванню її. В рвучких, динамічних темпах проходить фільм, який є частиною фільмів, який є старезний діл.

Сивий, сивий, старезний діл. Цілізям, фільм класи, що звільняє нації, — ось що таке "Звенигора". Саме тому вона разом і глибоко-національна, і глибоко-інтернаціональна картина. Гайдаки зоглизу націоналістичну романтику, що найповнірнішій формі її плекає в собі другий онук діда Павло, блязень та істерик, "Звенигора" в той самий час, говорить про гордість країни, яка разом з іншими країнами буде щастя для всього людства, про гордість країни, яка звється Радянською Україною.

Цей фільм був складним і багатогранним фільмом. Не фільмом багатого прийомів, методів та засобів передачі думки, що хвилювали творця, вклав О. Довженко в свою картину. Наче через димку етодіт показав він ділову легенду про прихід варягів, мислим іронічним усім творця, зафарбуванню її. В рвучких, динамічних темпах проходить фільм, який є частиною фільмів, який є старезний діл.

Гайдамаки в погоні за польською шляхтою. (Образок з фільма "Звенигора".)

Віками не зміняється, він носій традицій та історії, що сам тепер творить історію вже не може. Такий він був і за правдивих, легендарних часів скандинавських лицарів-зайд, і за часів розхристаного гайдамацького завирюху, такий він дожив і до шибухів світової війни. Старезний сивий дідов зустрів він горжанську війну, хотів був бесцельно рукою дунити переможи ходу революції, та вона забрала його з собою й повезла геть далеко, до нових і ширших обривів, за вузькі межі його маленького, загубленого серед хащів та ярт заповідної гори Звенигора, села. "Звенигора" — поема про цього діда, про темне, загуркане, запоморочене легендарне й дарабонам українське село. Про співця й охоронця священної Звенигори, гори, де поховано "скарби нації", гори, сповитої легендами та піснями, неоторкненої традицій-гори.

Віками не зміняється, він носій традицій та історії, що сам тепер творить історію вже не може. Такий він був і за правдивих, легендарних часів скандинавських лицарів-зайд, і за часів розхристаного гайдамацького завирюху, такий він дожив і до шибухів світової війни. Старезний сивий дідов зустрів він горжанську війну, хотів був бесцельно рукою дунити переможи ходу революції, та вона забрала його з собою й повезла геть далеко, до нових і ширших обривів, за вузькі межі його маленького, загубленого серед хащів та ярт заповідної гори Звенигора, села. "Звенигора" — поема про цього діда, про темне, загуркане, запоморочене легендарне й дарабонам українське село. Про співця й охоронця священної Звенигори, гори, де поховано "скарби нації", гори, сповитої легендами та піснями, неоторкненої традицій-гори.

Багатство фарб, якщо так можна говорити про чорно-білий фільм, глибока думка, складність самої побудови картини завалила тому, щоб "Звенигору" визнавши її маси гарвад оцінили й арозуміли. В кінці ще й досі не зникли думки. "Звенигора" ж примушує думати та допитуватися. Можливо, що такої фільмософської, насиченої величезної соціальною ідейністю картини, як "Звенигора", жадна інша кінематографія, окрім української, й не має. Та, разом із прагненням до ширшого синтезу соціальних ідей, "Звенигора" аніж не є фільмом, де діють, борються та страждають не люди, а якісь альгебраїчно-випадкові формули, абстрактні символи, ідеї, вилучені з живого мяса реального життя. В тім то й річ, що попри всю свою фільмософську синтетич-

ність, герої "Звенигори" є живими образами живих людських мас. Зв'язок між художнім образом та реальним життям не губиться. Носій ідей є в той самий час і носієм притаманних кожній людині звичок, прикмет, тих характерних дрібниць у поведженні та психіці, що окреслюють її, як певний живий соціальний тип.

О. Довженко показав у "Звенигорі" всю віртуозність своєї роботи над актором. Ця віртуозність обертається часом аж на аухвалість. Але блискуча аухвалість така чарує й дивує. Дві різні ролі — діда та жакосідного, обемоктаного й обскубаного "орла"-генерала. Ризикуючи дуже багатом, порушуючи всі погляди на акторську гру в кіні, не боячись колосальної плутанини в сюжетній та ідеологічній лінії фільму, яка безумовно сталася б, коли б його витівка провалилася, — О. Довженко дав обидві ролі виконувати одному акторові (М. Надєському). І він вийшов переможцем із цього важкого режисерського експерименту. Один актор в його вміліх і аухвалитих руках дав два цілком протилежні образи. Плутованин не сталося. Аухвалість було виправданю.

Не тільки цілий фільм, чи частину його, чи епізод О. Довженко вміє наситити великим змістом, глибокою ідейністю, різноманітним людським почуттям. Давши лише два кадри, замінивши одну картину другою, він вміє досягти неймовірного ефекту, вміє незвичайно яскраво й образно виявити ту ідею, яка його хвилює. Адже копію хліба на зкатій ниві, що поволі перетворюється на піраміду рушниць (кінцівка. II частини), — це образ величезної яскравості, потужної сили, і образ сутюкінематографічний. Спробуйте по подати його засобами літератури, театру чи малювання!

1927 року режисер О. Довженко з оператором Б. Завельним, художником В. Г. Кричевським, акторами С. Свашенком, М. Надєським, Л. Подорожнім та П. Отавою, за сценарієм М. Іогансена та Юртика, поставив "Звенигору". Цей рік є датюю, коли українське радянське кіно дало справжній український радянський фільм. Почалася нова епоха в історії нашого кіно. Епоха досягнень і перемог.

В першій половині червня в селі Молодятичах мав відбутися Грубешівський повітовий з'їзд організації Сельроб'єдності. В останній момент, коли на з'їзд прибуло понад 400 делегатів, польська влада заборонила його, а поліційні загони, оточивши село, розганяли всіх селян, що прибули на з'їзд. Делегата ЦК Сельроб'єдності, що їхав на цей з'їзд, поліція заарештувала на станції Копьохи. Пому намагалися накинути обвинувачення в "організації нелегальних зборів", але довести цього поліція не змогла. Делегата ЦК потрапили два дні під арештом, а потім звільнили.

РОБОТИ НЕМАЄ, ДОПОМОГИ НЕ ДАЮТЬ І З МІСТА ПРОГОНЯТЬ

Вернон, Б. К.

Чимало безробітних є і в нашій місцевості. Роботи немає, реліфу теж не дають, безробітних прогонять поліція геть далеко поза місто. Там мають безробітні змогу гинути з голоду. Порятунку немає нішого, як відкритими боями здобувати працю або повне втримання.

Найбільше лихо в тому, що тутешні безробітні не організовані й не мають змоги повести боротьби шляхом організованих класових боїв. Ті робітники, що працюють, дістають денно за працю по садах по 20 центів на годину. Цілий день треба добре наробитися, а грошей і на їду не вистарчає.

Робітник.

СТОІМО В БРЕД-ЛАЙНАХ

Монтреал, Кве.

В Монтреалі повно зараз безробітних скрізь. Куди б не зайти, завжди можна побачити більшими то меншими гуртами безробітних. Тут то там видно бред і лонч лайни, у тих лайнах вистояють безробітні цілими днями. І що ж їм подають оті, що завели безробітних в бред лайни? Хліба окрайчик й водичі — от і уся допомога, якою годують духовнікі безробітних, щоби їх лише відвернули від класової боротьби за працю або повне втримання.

Колісь, памятаю, як в Радянському Союзі спалила посуха збіжжя, контрреволюційні банди нацисти майно трудящих радянської країни, тоді писала буржуазна преса, що більшовиків навіть бог карає. А хто ж карає зараз усіх трудящих по капіталістичних країнах? Хто їх морить масово голодом? Чи не та сама класа визискувачів, що озброювала контрреволюційні банди й послала їх проти робітників і селян Радянського Союзу? Так, це вона. І проти неї треба бити одностайним фронтом, вдарити по тій класі, знищити її. Тільки впарі з усуненням наживачів робітничої й бідняцько-фермерської праці ми вибудемось бред лайни.

Безробітний.

ІДИМ ВПАРІ З КЛАСОВИМ РУХОМ

Роздей, Алта.

В тутешній місцевості організовано ще в місяці лютім Воркєр Юніті Ліг, а в червні організували Товариство Безробітних. Збори Товариства Безробітних відбуваються дварі в місяць, нещастя лише в тому, що наші українські робітники відстають поволі від зборів, не приходять на них.

3 липня в нас мала відбутись демонстрація безробітних, та наших провідників заарештувано й демонстрація не відбулася. Поліція зараз посилює терор на робітничий рух в тутешній місцевості. До 40 арештувань переверла вже поліція поміж безробітними. На мітінгу безробітних промовляв тов. Мек-Доналд з Дромгелєр. Він висунув безробітним причини економічної кризи, вклав, як треба йти по шляху класових боїв проти масового заморювання голодом робітничої класи.

Зазначити треба, що й на тому масовому мітінгу безробітних прибуло українських робітників і робітниць усіх разом 16. Деякі робітники іншої національності вже починають побуковатися, що українські робітники переставляють бути учасниками масових мітінгів. Діло треба налагодити, отій неучасті в мітінгах безробітних треба покласти край. Українське робітництво в Роздейі мує сить перше стати на позиціях класових боїв проти капіталістичної класи. Робкор 2.

Робітники! Цего не смієте пропустити!

ПОДАЄМО ДО ВІДОМА РОБІТНИЦТВА ВІННІПЕГУ Й ОКОЛИЦІ,

ЩО

В НЕДІЛЮ, 19 ЛИПНЯ, В ГОДИНІ 2.30 ПОПОЛУДНІ

НА ПІКНІКОВІЙ ПЛОЩІ РЗТ В ІСТ КИЛДОНАН

ВІДБУДЕТЬСЯ

МАСОВЕ ВІЧЕ

НА ЯКОМУ

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ

ДО РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ ДАСТЬ ЗВІТ ІЗ СВОЄЇ ПОІЗДКИ ПО РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗОВІ ВЗАГАЛІ ТА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ З'ОКРЕМА.

НА ВІЧУ ГОВОРИТИМУТЬ ДЕЛЕГАТИ ПРО ТЕ, ЩО ВОНИ БАЧИЛИ СВОЇМИ ВЛАСНИМИ ОЧИМА В РАДЯНСЬКІЙ КРАЇНІ — КРАЇНІ БУДІВНИЦТВА СОЦІАЛІСТИЧНОГО ГОСПОДАРСТВА.

Делегація щойно повернула з Радянського Союзу, де вона відвідала фабрики, заводи, діточі комуни, сільсько-господарські колективи, комуни, робітничі клуби, селянські будинки, різні культурні установи тощо. Делегація приглядалась житті робітництва й селянства та величезним темпам соціалістичного будівництва.

Делегація була теж на землях Західної України під Польщею, Румунією та Чехо-Словаччиною, та розкаже про життя робітництва й бідного селянства в країнах капіталізму.

ПРИХОДІТЬ НА ЦЕ ВІЧЕ Й КЛИЧТЕ СВОЇХ ЗНАЙОМИХ!

НА ВИПАДОК ДОШУ АБО НЕПОГОДИ, ВІЧЕ ВІДБУДЕТЬСЯ В ТОМУ Ж ЧАСІ В САЛІ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ У ВІННІПЕГУ.

ЩЕ РАНКОМ МИ ПІСЛАЛИ ЗА ІДОЮ ДО ГАРБИЧ КЕНІВ, ЇСТИ ХОЧЕТЬСЯ...

Монтреал, Кве.

Якось пару днів тому прийшов я на Манітєд парк. Взяв зі собою часописи "Воркєр", "Українські Робітничі Вісті" й журнал "Робітницю", щоби мав що читати. Кучіться так без часопису. Приходжу банше до лісу. Там застаю пару десятків таких самих, як я. Усі вони чорні, голіщі, обдерті. Перуть сорочки. Перуть без мила, одні, жмуть біля іші, дехто так за чимсь шукає.

Я підійшов до їх блище. Вони глянули на мене й ділі роблять свою роботу. Врешті піднявся один і питає, чи не маю дещо покурити. Подав я їм покурити. Вернули порожню мошонку з тютюну. Хай там, думаю собі. Хоч самий 9 місяців не працюю.

Що ви тут робите? — питаю їх.

— Почуємо — відповідають. А що ви їсте? — питаю знов їх.

— Шораня кожного дня посилаємо одного-двох пошукати за їдою по гербич кєнах. Вони наїбрають чимало пощяїлих сухарів, ми їх мочимо, потім сунимо й їмо. Хочєи, так зачекай, а побачиш, як ми харчуємось отут в долларовій Канаді — заговорив один до мене.

— Ще ранком ми післали двоє за їдою до гербич кєнів. Вже повинні надійти. От вже 11 година, їсти хочеться. О-о, вже їде один, і показав рукою на одного робітника, що наближався до нас. Другого немає, чомує-то?

Приніс той безробітний зморений сухарів з кєнів. Заціпали оті недоїди.

— Де ж другий? — спитав з них один.

— Він пішов до кєвєрї проєвти сухарів, бо ми замало наїбрали в кєнах. Пекар поклявся телефонувати поліцію, мовляв, на його напав "бандит". І поліція забрала того безробітного.

Ідуть вони ті олієнілі недоїди. Діліться усі парівні. Чому не їдете впомянатись до ситї гол за допомогою? — питаю їх. — Ми ходили, та не хочуть

нам нічого дати. Маєте яку може газету — звернувся один з їх до мене за запитанням. Я вивяз "Воркєра" й подав йому читати. Зачинає один з їх читати. Усі слухають. Читач виліз на лавку й читає. — Голосніше! Читай же голосніше! — закликали до його решта робітників.

За горбка надходить саме один загурканий папаям, якийсь чоловічок з чорною кашкеті, з палкою в руках й вприває з рук читача "Воркєра". Дре часопис на шматки. Почалась сварка за часопис між безробітними. Усі чіпляються

того мєстника на "Воркєрї", зашто він подєр їм часопис. Хвалить перед ним "Воркєра". Забрался він геть від того гурта безробітних.

Я вивяз тоді знов "Воркєра" й подав їм, щоби читали далі. Від мене взяв того "Воркєра" один голандський робітник і став читати. Читав його так, що очі палали вогнем за кожним словом так і видно, що затискає кулак щораз дужче й дужче. Я послухав це трохі їхнього читання, розмовив з ними й пішов далі.

Кажуть, що українці будуть домагатися звільнення всіх тих, що були арештовані підпідчас "паціфікації", заплати за матеріальні шкоди, заподіяні в осєни, довго-термінового земельного кредиту й утворєння з цілої Східної Галичини одної адміністративної одиниці з місєвим сеймом, подібним до того, що є на Шлєську. Зміна вєводи вказує, що уряд хоче годитися з українцями.

УКРАЇНСЬКА БУРЖУАЗІЯ ЗАПРОДУЄ ГАЛИЧИНУ ПОЛЬСЬКИМ ПАНАМ

Спеціальна депєша до "Ню Йорк Таймса" доносить: ВАРШАВА, 8 липня. — Важливі адміністративні зміни мають бути заведені в Східній Галичині, що становить південно-східню частину Польщі і має в більшості українське населєння. Львівським воєводою буде правдоподібно бувати міністер фінансів Ігнац Матушевський на місце Наконєчнікова-Клюковського, що минулої осєни зарядив був "паціфікацію" українців карними експедиціями.

Наконєчніков - Клюковський став недавно заступником міністра закордонних справ, а Матушевський, один з найспосібніших міністрів у тепєршнім уряді, піде до Львова, щоб перевести справжно паціфікацію українців.

Наближається час осєнної сєсії зборів Ліги Націй, на якій майже напевно буде піднесєна польсько-українська проблема, якщо поляки не погодяться з українцями (польські пани з українськими), узгладнюючи їхні домаганія. Комісія з трох, якій передано зажалення українців на травневій сєсії радї Ліги в Женєві, висловила сподівання, що прийде до угоди. Польжам багатю заєзжить на

тім, щоб прийти до угоди й усунути зажалення українців з денного порядку Ліги, і розмови провідних членів урядової партії з українськими провідниками (ундівцями і радикалами), перервані в квітні, в вивєдзві будуть відновлені.

Кажуть, що українці будуть домагатися звільнення всіх тих, що були арештовані підпідчас "паціфікації", заплати за матеріальні шкоди, заподіяні в осєни, довго-термінового земельного кредиту й утворєння з цілої Східної Галичини одної адміністративної одиниці з місєвим сеймом, подібним до того, що є на Шлєську. Зміна вєводи вказує, що уряд хоче годитися з українцями.

Домаганія одного воєвідєства в Східній Галичині, заміє тепєршніх трох, їде по лінії економічного плану урядової. Таким чином були б звільнені воєвідєства Львівське, Станіславське і Тернопільське.

Розмови відносно ішіх домаган українців зачунуться негайно після назначєння нового воєводи. Кажуть, що уряд планує утворити окреме підміністерство для національних мєншин на чолі з Тадеушом Годуфком, визначим провідником партії Пїлсудського.

